

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
 - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 แผนปฏิบัติการวิจัย

มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 123 โรงเรียนรวมประชากรทั้งหมด จำนวน 135 คน (รายละเอียดดังภาคผนวก ข)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 123 โรงเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1993, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 100 คน (รายละเอียดดังภาคผนวก ข)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเอง ซึ่งเป็นแบบสอบถามเรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาและแบบสอบถามเรื่องประสิทธิผลของสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามรวม 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ได้จำแนกการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านอำนาจจากการให้รางวัล ด้านอำนาจจากการบังคับขู่เข็ญ ด้านอำนาจตามกฎหมาย ด้านอำนาจจากการอ้างถึง ด้านอำนาจจากความเป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านอำนาจจากการเชื่อมโยง และ ด้านอำนาจจากการได้รับหรือการเป็นเจ้าของข้อมูล ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้กำหนดน้ำหนักคะแนนตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert) (Best & Khan, 1993, p. 246) รวม 35 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ได้จำแนกประสิทธิผลของสถานศึกษา ออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้กำหนดน้ำหนักคะแนนตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert) (Best & Khan, 1993, p. 246) รวม 20 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2.1 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ศึกษาเอกสารตำรา แนวคิดทฤษฎี บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา แล้วร่างแบบสอบถามตามกรอบของนิยามศัพท์เฉพาะตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2) ศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาของผู้ที่ได้เคยทำการวิจัย ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางสร้างเป็นแบบสอบถาม

3) สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง

4) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ และให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) และความถูกต้องของเนื้อหา (content) โดยใช้เทคนิค IOC แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีรายชื่อดังต่อไปนี้

(1) ผศ.ประทีป อนุเมธางกูร อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนกรินทร์
(ด้านเนื้อหา)

(2) นายคณิต ขวงสุวรรณ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ฉะเชิงเทรา เขต 2 (ด้านเนื้อหา)

(3) นายประสาร เสวตสุพร ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ฉะเชิงเทรา เขต 2 (ด้านวัดผลและประเมินผล)

(4) นายพิชัย บุญเพ็ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ฉะเชิงเทรา เขต 2
(ด้านวัดผลและประเมินผล)

(5) นางเพ็ญจันทร์ บุญเพ็ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ฉะเชิงเทรา เขต 2 (ด้านภาษา)

2) นำแบบสอบถามปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 โรงเรียน รวม 30 คน

3) นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach's Alpha (Cronbach, 1970, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ .82 ได้ค่าความเชื่อมั่นของประสิทธิผลของสถานศึกษา เท่ากับ .97 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตามระดับการปฏิบัติในภาพรวมเท่ากับ .92 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1 บันทึกเสนอหนังสือขออนุญาตไปยังมหาวิทยาลัยราชภัฏราชบุรี ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3.3.2 ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยส่งด้วยตนเองให้กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ใกล้สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ไกล ส่งทางไปรษณีย์พร้อมทั้งแนบซองเปล่าติดแสตมป์ จ่าหน้าซองถึงผู้วิจัย

3.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเองในกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ใกล้ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ไกลคอยรับทางไปรษณีย์

3.3.4 ในกรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยได้นัดโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อไปปรับแบบสอบถามคืนภายใน 1 สัปดาห์

3.3.5 ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 100 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน แล้วแปลผลและนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยาย

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

3.4.1 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อ รายด้าน และโดยรวม

3.4.2 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อ รายด้าน และโดยรวม

3.4.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จากการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product - Moment Correlation Coefficient)

3.4.4 เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล

1) เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1993, p. 246)

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2) เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1993, p. 246)

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีประสิทธิผลในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) เกณฑ์การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จากการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2546, หน้า 324) ดังนี้

ค่า r	ตั้งแต่ .91 – 1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ ระดับสูงมาก
ค่า r	ตั้งแต่ .71 – .90	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ ระดับสูง
ค่า r	ตั้งแต่ .31 – .70	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ ระดับปานกลาง
ค่า r	ตั้งแต่ .30 – และต่ำกว่า	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ ระดับต่ำ
ค่า r	เท่ากับ .00	หมายถึง	ไม่มีความสัมพันธ์

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้สถิติดังต่อไปนี้

3.5.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.2 ค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)